

Inhoud

Voorwoord

Leeswijzer 7

- 1 **Toelichting op het benchmark-convenant 9**
- 2 **Stappenplan bevoegd gezag 11**
- 3 **Vergunningverlening bij convenantbedrijven 17**
- 4 **Vergunningverlening bij bedrijven die niet deelnemen aan het convenant 21**
- 5 **Toelichting op de meerjarenafspraak energie-efficiency 2001–2012 H5-1**
- 6 **Stappenplan bevoegd gezag MJA2 H6-1**
- 7 **Vergunningverlening bij MJA2-bedrijven H7-1**
- 8 **Gelijkwaardig alternatief MJA2 H8-1**

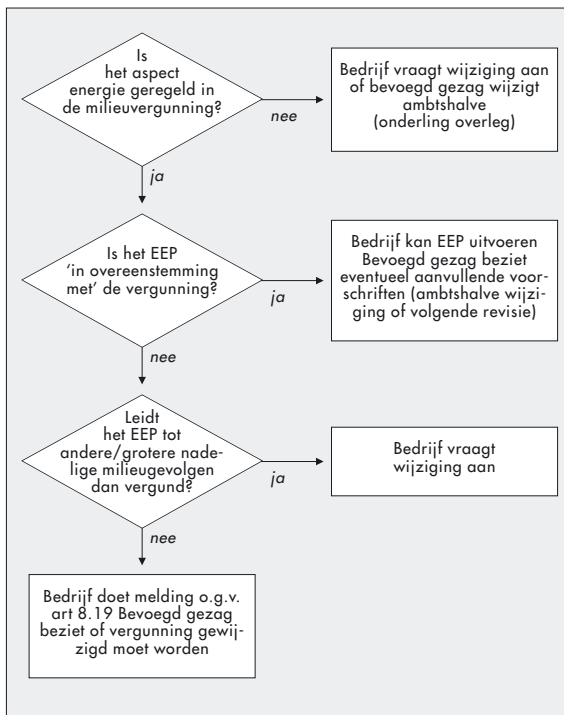
Bijlagen

- 1 Adressen 25
- 2 Overzicht verplichtingen en activiteiten convenant 27
- 3 Toelichting op het gebruik van privaatrecht 29
- 4 Toelichting openbaarheid en vertrouwelijkheid 31
- 5 Integrale afweging 35
- 6 Voorbeeldbrieven 41
- 7 Standaardteksten bij convenant 45
- 8 Concern-aanpak 47

3 Vergunningverlening bij convenantbedrijven

3.1 Keuze aanpak vergunning: Wijzigen, melden of wachten ?

Als het bevoegd gezag heeft ingestemd met het definitieve EEP van een bedrijf, beziet het of en zo ja hoe formalisering in de vergunning plaats moet vinden (art 7 lid 10). Meestal kan het bedrijf na een melding beginnen met de uitvoering van het EEP, eventuele toevoeging van voorschriften aan de vergunning kan wachten tot een geschikt moment. Het bevoegd gezag kan het volgende schema gebruiken. Uitgangspunt is dat het bevoegd gezag het EEP beschouwd als een 'concept-melding'.

Toelichting op enkele stappen

1 Is het aspect energie geregeld in de milieuvergunning?

Als er al adequate energievoorschriften in de milieuvergunning staan vindt de verdere toetsing plaats conform de brochure Het nieuwe meldingenstelsel van de Wet milieubeheer (vrom, december 2000). Als energievoorschriften ontbreken, hoeft dat nog niet te betekenen dat het aspect energie onvoldoende geregeld is. Het is mogelijk dat in de aanvraag of de considerans beschreven staat wat het energieverbruik is en of dit zo zuinig is als redelijkerwijs verlangd kan worden. Ook in die gevallen kan het bevoegd gezag oordelen dat de vergunning (voorlopig) voldoende is.

Als vergunning inclusief aanvraag en considerans geen kader geven voor een zuinig gebruik van energie, zullen er energievoorschriften moeten worden toegevoegd. In onderling overleg tussen bedrijf en bevoegd gezag moet dan gekozen worden tussen een ambtshalve wijziging door het bevoegd gezag of een aanvraag voor wijziging van de vergunning door het bedrijf.

2 Is uitvoering van het EEP in overeenstemming met de geldende milieuvergunning?

3 Leidt het EEP tot andere of grotere nadelige gevolgen voor het milieu dan vergund?

Deze beide vragen bepalen of het nieuwe meldingenstelsel gebruikt kan worden. Voor een toelichting wordt hier verwezen naar de brochure Het nieuwe meldingenstelsel van de Wet milieubeheer (vrom, december 2000).

3.2 Procedure

Alle relevante stukken rond het benchmarkconvenant zijn al in bezit van het bevoegd gezag.

Wijziging vergunning

Als een wijziging van de vergunning nodig is, verwijst het bedrijf in de aanvraag naar het definitieve EEP, het oordeel van het vbe en de instemmingsbrief van het bevoegd gezag. Als ook een wijziging van de Wvo-vergunning nodig is, zorgt het bedrijf ervoor dat het beide aanvragen binnen zes weken van elkaar indient (zie ook Bijlage 5, B5.4.1).

Het bevoegd gezag maakt op dit moment de definitieve integrale afweging. Dit is ook het moment waarop de andere betrokken overheidsinstanties hun (eind)oordeel moeten geven.

Uitgangspunt is dat in de voorschriften de uitvoering van het EEP en de daarmee samenhangende verbetering van de energie-efficiency en vermeden CO₂-emissie geborgd worden. De benchmark zelf (en de actualisering daarvan) blijft buiten de voorschriften. De jaarlijkse rapportage vindt plaats in het overheidsverslag op grond van het Besluit milieuverlaglegging. Dit hoeft niet apart in de voorschriften te worden geregeld. De eisen aan de rapportage zijn uitgeschreven in voorbeeldtekst 2. Voor de handhaving is het namelijk beter als er op één plek alle eisen aan het overheidsverslag te vinden zijn.

Voorbeeldteksten en -voorschriften zijn te vinden in 3.4.

Bij de terinzagelegging legt het bevoegd gezag naast aanvraag en ontwerpbeschikking ook het definitieve EEP, het oordeel van het vBE en de instemmingsbrief van het bevoegd gezag neer. Als hier vertrouwelijke informatie in staat, zie bijlage 4.

Melding

In de melding verwijst het bedrijf naar het definitief EEP, het oordeel van het vBE en de instemmingsbrief van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag stelt een schriftelijke reactie op. Het bevoegd gezag overtuigt zich ervan dat er geen aanleiding is de vergunning op dit moment aan te passen. Het bevoegd gezag maakt de schriftelijke verklaring uiterlijk zes weken na ontvangst van de melding bekend. Uiterlijk twee weken na de bekendmaking van de verklaring geeft het bevoegd gezag hiervan openbaar kennis. Bij de terinzagelegging zorgt het bevoegd gezag ervoor dat ook het definitief EEP, het oordeel van het vBE en de instemmingsbrief van het bevoegd gezag terinzage liggen. Als hier vertrouwelijke informatie in staat, zie bijlage 4. Op termijn zullen energievoorschriften in de vergunning moeten worden opgenomen. Deze wijziging kan wachten tot een natuurlijk moment, bijvoorbeeld aansluitend op BMP-3.

3.3 Vergunningverlening als het EEP er nog niet is

Het kan voorkomen dat een oprichtings- of revisievergunning verleend moet worden, terwijl er nog geen (concept of definitief) EEP is. Ervan uitgaande dat het bevoegd gezag vertrouwen heeft in deelname is de benadering als volgt.

Geen of minimale energievoorschriften

Het bevoegd gezag meldt in de considerans van de vergunning dat het bedrijf is toetreden tot het convenant benchmarking en dat op grond daarvan later een EEP zal volgen. Voor uitvoering van het EEP zal een mededeling, melding of vergunningwijziging nodig zijn. Vooralsnog kiest het bevoegd gezag er voor om gemotiveerd geen voorschriften aan zuinig gebruik van energie te stellen.

Zorg er in dat geval wel voor dat:

- 1 In aanvraag of considerans duidelijk staat aangegeven wat het 'normale' energieverbruik van het bedrijf is;
- 2 Verplichtingen uit MJAI zijn geborgd in de voorschriften;
- 3 Het bedrijf in zijn rapportages ook energie meeneemt.

Door hiervoor te zorgen is de vergunning adequaat, en kan voor zuinig gebruik van energie uit de vergunning een verplichting of beperking af te leiden. Dit laatste is een voorwaarde om het bedrijf de uitvoering van het EEP met een melding te kunnen laten starten (zie 3.1). Een voorbeeldtekst staat in 3.5.

3.4 Voorbeeldvoorschriften

Voorbeeldvoorschrift 1 – Uitvoering zekere maatregelen

Vergunninghoudster verbetert haar energie-efficiency door uiterlijk 31 december 2005 de volgende maatregelen uit te voeren: [*opsommen zekere maatregelen*].

Vergunninghoudster mag een maatregel vervangen door een gelijkwaardig alternatief, op voorwaarde dat de gelijkwaardigheid in het energiedeel van het jaarlijkse overheidsverslag [*voor bedrijven die geen milieujaarverslag opstellen: in de jaarlijkse energierapportage uit voorschrift 3*] wordt gemotiveerd. Onder gelijkwaardig wordt verstaan dat het minstens evenveel bijdraagt aan verbetering van de energie-efficiency en geen stijging geeft van de milieubelasting die groter is dan van de in het voorschrift omschreven maatregel.

Voorbeeldvoorschrift 2 - Uitvoering EEP

Vergunninghoudster verbetert haar energie-efficiency door het energie-efficiencyplan [*stuknummer en datum*] uit te voeren. De uitvoering is uiterlijk 31 december 2005 voltooid.

Vergunninghoudster mag bij de uitvoering afwijken van de in het EEP genoemde termijnen op voorwaarde dat rendabele maatregelen voor 31 december 2005 worden uitgevoerd. Het bedrijf motiveert afwijkingen in de jaarlijkse rapportage [*voorschrift benoemen*].

Vergunninghoudster mag een maatregel vervangen door een gelijkwaardig alternatief, op voorwaarde dat de gelijkwaardigheid in het energiedeel van het jaarlijkse overheidsverslag wordt gemotiveerd. Onder gelijkwaardig wordt verstaan dat het minstens evenveel bijdraagt aan verbetering van de energie-efficiency en geen stijging geeft van de milieubelasting die groter is dan van de in het EEP omschreven maatregel.

De uitvoering van [*voorwaardelijke en onzekere maatregelen benoemen*] valt niet onder dit voorschrift.

Toelichting en onderbouwing:

Het convenant vraagt om voorschriften die het bedrijf ruimte laten in de keuze van middelen (art 7 lid 9 en 11). Dit voorschrift geeft die ruimte door de afwijkmogelijkheid. De voorschriften moeten volgens artikel 7 lid 10 van het convenant gebaseerd zijn op voor-nemens waarvan 'zekerheid bestaat over de termijn van de feitelijke realiseerbaarheid', oftewel op de zekere maatregelen. Meestal zal het handig zijn de voorwaardelijke/onzekere maatregelen uit te zonderen, maar het benoemen van de zekere maatregelen kan uiteraard ook. Belangrijk is dat bedrijf en bevoegd gezag het erover eens zijn welke inspanningen afrekenbaar zijn.

Het uiteindelijke doel van de deelnemers van het convenant is dat zij uiterlijk 2012 qua energie-efficiency tot de wereldtop behoren. Aangezien dit doel vooralsnog niet onderbouwd is met concrete, redelijke maatregelen, kan het niet als doelvoorschrift worden opgenomen.

De verplichting om afwijkingen te motiveren in de jaarlijkse rapportage ligt ook al in het convenant zelf (art 11 lid 1 en bijlage 4).

Door de afwijkmogelijkheid in het voorschrift te specificeren kan het bedrijf alternatieven toepassen zonder vergunningwijziging of melding. Het bedrijf doet achteraf mededeling.

Voorbeeldvoorschrift 3 – Melding van beëindiging deelname convenant

In geval de deelname van [*inrichting*] aan het convenant benchmarking energie-efficiency beëindigd wordt, stelt vergunninghoudster [*bevoegd gezag*] hier onverwijld van in kennis.

Eisen rapportage; te koppelen aan overzicht overheidsverslag (indien verplicht)

Het bedrijf rapporteert jaarlijks in het overheidsverslag op grond van artikel 12.4 Wm over de uitvoering van het energie-efficiencyplan. Deze rapportage bevat volgens het convenant:

- gegevens die aan de berekening van de energie-efficiency index ten grondslag liggen:
  - het totale netto primaire energiegebruik en het normgebruik met de bij de berekening daarvan toegepaste correcties;
  - eventuele afwijkende omrekeningsfactoren voor primaire energie;
  - produktievolumina;
- uitgevoerde activiteiten:
  - energiebeheersmaatregelen en hun effecten;
  - energiebesparingsprojecten en hun effecten;
  - overige projecten die tot energiebesparing hebben geleid en de effecten daarvan;
  - onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten.
- conform [*uitvoeringsvoorschrift; hier voorschrift 1*] eventuele wijzigingen in de tijdsplanning van de activiteiten in het energie-efficiencyplan,
- conform [*uitvoeringsvoorschrift; hier voorschrift 1*] eventuele vervanging van maatregelen door een gelijkwaardig alternatief.

Onder 'effecten' geeft de rapportage zowel het effect op energie-efficiency als de vermeden CO₂-emissie aan. De energie-efficiency index wordt berekend op de in het energie-efficiencyplan vastgelegde manier.

Toelichting en onderbouwing

Neem deze opsomming niet op als apart voorschrift, maar zet het bij de eisen aan het overheidsverslag. Voor bedrijven die niet onder het Besluit milieueverslaglegging vallen moet de rapportage wel worden voorgescreven.

De hier gegeven rapportage-eisen zijn overgenomen uit het convenant; de enige aanvulling is de melding van de vervanging van maatregelen. Het convenant wil de jaarlijkse rapportage koppelen aan het overheidsverslag (art 11 lid 3). Nagenoeg alle bedrijven die meedoen aan het convenant stellen een overheidsverslag op.

3.5 Voorbeeldtekst considerans

Voorbeeld 1 – Vergunning gebaseerd op definitief EEP

Het bedrijf wordt tot de energie-intensieve industrie gerekend. Daaronder vallen alle bedrijven met een energiegebruik van 0,5 PJ of meer. Voor de energie-intensieve industrie zijn in het landelijk milieubeleid doelstellingen voor energiebesparing en vermindering van de CO₂-uitstoot vastgelegd in het Actieprogramma Energiebesparing en de Uitvoeringsnota Klimaatbeleid. De doelstellingen zijn gebaseerd op het idee dat de energie-intensieve industrie ervoor zorgt op het gebied van energie-efficiency blijvend tot de wereldtop te horen. Dit is uitgewerkt in het convenant benchmarking energie-efficiency, dat op 6 juli 1999 is ondertekend door de ministers van EZ en VROM, het Interprovinciaal Overleg, VNO-NCW en de betrokken brancheorganisaties. Het bedrijf heeft dit convenant op [datum] ondertekend.

De partijen verwachten dat uitvoering van het convenant leidt tot een energiebesparing van 60–130 PJ en beperking van de CO₂-emissie van 5–9 Mton in 2012 ten opzichte van de verwachte autonome ontwikkeling. De partijen evalueren uitvoering en werking van het convenant in 2004 en 2008, en besteden daarbij in elk geval aandacht aan de als gevolg van de uitvoering van het convenant feitelijk gerealiseerde en verwachte vermeden CO₂-emissie.

[*Het bevoegd gezag*] is van mening dat een energie-intensief bedrijf dat aantoon wat energie-efficiency betreft tot de wereldtop te horen, of bezig te zijn met maatregelen om tot de wereldtop te gaan behoren, beide conform de afspraken in het convenant, energie zuinig gebruikt. Voorzieningen die leiden tot een verdergaande beperking van het energiegebruik leiden tot een concurrentienadeel met minder efficiënte bedrijven in het buitenland, en kunnen daarom niet redelijkerwijs van het bedrijf worden verlangd.

Het bedrijf heeft zijn inspanningen in het kader van het convenant voor de periode 2001–2004 vastgelegd in een Energie-Efficiency Plan (EEP) dat op [datum] aan het bevoegd gezag is aangeboden. Het Verificatiebureau benchmarking Energie Efficiency, een onafhankelijk instantie die door de partijen bij het convenant in het leven is geroepen om de inspanningen van de deelnemende bedrijven te beoordelen, heeft dit plan getoetst aan de uitgangspunten van het convenant en hierover op [datum] geadviseerd aan het bevoegd gezag. [*Een samenvatting van*] Het EEP en het advies van het VBE zijn bij de aanvraag gevoegd. Naar oordeel van het bevoegd gezag voldoet het bedrijf hiermee aan zijn verplichtingen in het kader van het convenant. De doelstellingen van het EEP zijn uitgangspunt voor de energievoorschriften in deze vergunning.

Voorbeeld 2 – Geen energievoorschriften

Het bedrijf wordt tot de energie-intensieve industrie gerekend. Daaronder vallen alle bedrijven met een energiegebruik van 0,5 PJ of meer. Voor de energie-intensieve industrie zijn in het landelijk milieubeleid doelstellingen voor energiebesparing en vermindering van de CO₂-uitstoot vastgelegd in het Actieprogramma Energiebesparing en de Uitvoeringsnota Klimaatbeleid. De doelstellingen zijn gebaseerd op het idee dat de energie-intensieve industrie ervoor zorgt op het gebied van energie-efficiency blijvend tot de wereldtop te horen. Dit is uitgewerkt in het convenant benchmarking energie-efficiency, dat op 6 juli 1999 is ondertekend door de ministers van EZ en VROM, het Interprovinciaal Overleg, VNO-NCW en de betrokken brancheorganisaties. Het bedrijf heeft dit convenant op [datum] ondertekend.

Op grond van het convenant zal het bedrijf zijn inspanningen op het gebied van energie-efficiency vastleggen in een energie-efficiencyplan (EEP). Het bedrijf zal dit plan uiterlijk [datum] overleggen. [Het bevoegd gezag] zal vervolgens op grond van dit plan alsnog energievoorschriften aan de vergunning verbinden.

Voorbeeld 3 – Indiening definitief EEP in voorschriften

Het bedrijf wordt tot de energie-intensieve industrie gerekend. Daaronder vallen alle bedrijven met een energiegebruik van 0,5 PJ of meer. Voor de energie-intensieve industrie zijn in het landelijk milieubeleid doelstellingen voor energiebesparing en vermindering van de CO₂-uitstoot vastgelegd in het Actieprogramma Energiebesparing en de Uitvoeringsnota Klimaatbeleid. De doelstellingen zijn gebaseerd op het idee dat de energie-intensieve industrie ervoor zorgt op het gebied van energie-efficiency blijvend tot de wereldtop te horen. Dit is uitgewerkt in het convenant benchmarking energie-efficiency, dat op 6 juli 1999 is ondertekend door de ministers van EZ en VROM, het Interprovinciaal Overleg, VNO-NCW en de betrokken brancheorganisaties. Het bedrijf heeft dit convenant op [datum] ondertekend.

De partijen verwachten dat uitvoering van het convenant leidt tot een energiebesparing van 60–130 PJ en beperking van de CO₂-emissie van 5–9 Mton in 2012 ten opzichte van de verwachte autonome ontwikkeling. De partijen evalueren uitvoering en werking van het convenant in 2004 en 2008, en besteden daarbij in elk geval aandacht aan de als gevolg van de uitvoering van het convenant feitelijk gerealiseerde en verwachte vermeden CO₂-emissie.

[

Het bevoegd gezag] is van mening dat een energie-intensief bedrijf dat aantoont wat energie-efficiency betreft tot de wereldtop te horen, of bezig te zijn met maatregelen om tot de wereldtop te gaan behoren, beide conform de afspraken in het convenant, energie zuinig gebruikt. Voorzieningen die leiden tot een verdergaande beperking van het energiegebruik leiden tot een concurrentienadeel met minder efficiënte bedrijven in het buitenland, en kunnen daarom niet redelijkerwijs van het bedrijf worden verlangd.

Op grond van het convenant zal het bedrijf zijn inspanningen op het gebied van energie-efficiency vastleggen in een energie-efficiencyplan (EEP). Het bedrijf zal dit plan uiterlijk [datum] overleggen. [Het bevoegd gezag] zal mede aan de hand van een oordeel van het Verificatiebureau Benchmarking Energie-efficiency vaststellen of dit plan voldoet aan de afspraken in het kader van het convenant en bovendien beoordelen of het vanuit een integraal milieuoordeel aanvaardbaar is.